

FORMAREA GREFIERILOR DIN BULGARIA

D-l **Dragomir Yordanov**, Director Programe, Institutul Național de Justiție, Sofia

CADRU LEGISLATIV ȘI ACTIVITĂȚILE INSTITUTULUI NAȚIONAL DE JUSTIȚIE

Institutul Național de Justiție (INJ) și-a început activitatea la 01 ianuarie 2004. A avut la bază realizările Centrului de Formare a Magistraților, organizație non-guvernamentală înființată în 1999. Baza legală a INJ și Formării Juridică este Legea privind sistemul judiciar (august 2007), capitolul 11 și Regulamentul INJ (septembrie 2007).

Obiectivul principal al Institutul Național de Justiție este de a crește eficiența Puterii Juridice printr-o formare profesională de calitate și creșterea calificării, colectarea, prelucrarea și difuzarea materialelor de formare aferente nevoilor educaționale.

Misiunea Institutului Național de Justiție este prevăzută în Legea privind sistemul judiciar:

„Art. 249. (1) Institutul Național de Justiție asigură:

1. formarea inițială obligatorie;
2. menținerea și îmbunătățirea calificării judecătorilor, procurorilor, investigatorilor, agenților de ordine publică, judecătorilor de înregistrare, grefierilor, inspectorilor tribunalului și a altor angajați ai Ministerului Justiției.

(2) În cadrul INJ va exista un Centru de Învățare și Informare care va organiza cursuri de învățământ la distanță și va asigura cercetarea jurisprudenței, inclusiv practica în administrația justiției necesară formării.”

INJ este condus de un Consiliu de Administrație și este gestionat de un Director. Membrii Consiliului de Administrație sunt numiți de Consiliul Suprem de Justiție (patru reprezentanți) și de Ministerul Justiției (trei reprezentanți) și vor primi un mandat de trei ani. Președintele Curții Supreme de Casație și Ministrul Justiției sunt membri din oficiu ai Consiliului de Administrație și primul dintre aceștia este Președintele. Consiliul de Administrație îl numește pe directorul Institutului pentru un mandat de trei ani.

Institutul Național de Justiție este al doilea utilizator al alocațiilor bugetare din cadrul Consiliului Suprem de Justiție. Institutul este finanțat din bugetul

programele și proiectelor judiciare, internaționale și de altă natură, donații și din activitatea proprie de formare.

ACTIVITĂȚI ALE INJ

Institutul Național de Justiție desfășoară următoarele activități:

1. Formare inițială

Formare inițială pentru magistrații juniori – formare obligatorie de 6 luni pentru magistrații juniori, imediat după preluarea mandatului în Sistemul Juridic

Calificare inițială – un curs specializat pentru magistrații care sunt numiți pentru prima dată în Sistemul judiciar.

2. Formare continuă

Formare continuă a magistraților – cursuri pentru magistrații în exercițiu despre probleme legate de amendamentele legislative sau dezvoltările din domeniul dreptului jurisprudențial

Formare în dreptul UE – cursuri specializate care vizează pregătirea profesională a magistraților cu privire la calitatea Bulgariei de membru al UE.

3. Formarea personalului administrativ al tribunalelor

Formarea grefierilor – cursuri specializate, ținând cont de diferențele dintre toate funcțiile din administrația tribunalelor

4. Centrul de Învățare și de Informare

Biblioteca și Centrul de Documentare în Dreptul Uniunii Europene – asigură accesul la baza de date a jurisprudenței, materialelor de formare și resurse de informare legale

Învățământ la distanță – formare asistată de calculator legată de dreptul UE și de amendamentele legislative curente.

FORMAREA ADMINISTRAȚIEI TRIBUNALELOR

PREZENTARE GENERALĂ

Programele de formare a grefierilor din Institutul Național au fost lansate în 2005.

Din 2001 și până la sfârșitul lui 2004, formarea respectivă a fost asigurată în principal cu sprijinul financiar al USAID. Inițiativa de Consolidare Juridică USAID în

colaborare cu Asociația Națională a Grefierilor a dezvoltat o programă de bază și grefierii au urmat cursuri de formare de formatori. Prin demararea programului propriu independent de formare a grefierilor în 2005, INJ își valorifică aceste realizări.

În 2007, INJ înființează departamentul de **Formare în Administrația Tribunalurilor** cu o echipă de trei angajați. Principalele funcții ale departamentului sunt:

- analiza și evaluarea nevoilor grefierilor;
- planificarea programei de formare;
- elaborarea structurii și conținutului programei și materialelor didactice în colaborare cu formatorii;
- selecția și formarea formatorilor;
- organizarea formării grefierilor;
- evaluarea activităților de formare.

Obiectivele majore ale formării în administrația tribunalelor sunt:

- dezvoltarea cunoștințelor profesionale și a aptitudinilor practice ale grefierilor pentru îndeplinirea eficace a atribuțiilor oficiale;
- standardizarea practicilor de lucru în administrație în toate tribunalele și
- formarea unei conștiințe administrative dezvoltate, orientată spre servicii de calitate în interesul societății.

Ca urmare a modificărilor dinamice excepționale ale sistemului judiciar din ultimii ani, este de așteptat ca administrația tribunalelor să își modifice activitatea fără pregătiri preliminare sau chiar fără o informare suficientă. Din acest motiv INJ își adaptează programele deja dezvoltate la noile modificări și elaborează altele noi dacă este nevoie. Adaptările necesare, precum și subiectele noilor programe sunt modificate ca rezultat al respectării constante a amendamentelor legislative care afectează activitățile administrației tribunalelor și în conformitate cu cerințele privind performanța profesională a grefierilor. În stabilirea subiectului, rezultatele cercetării nevoilor de formare, recomandărilor din partea managementului tribunalelor, Consiliului Suprem de Justiție și Ministerului Justiției, precum și a organizațiilor partenere ale INJ sunt luate de asemenea în considerare.

FORMARE CONTINUĂ

Programa de studiu pentru administrația tribunalelor include *subiecte specializate*, vizând diferite funcții din administrația specializată a tribunalelor, conform specificului lor și *subiecte generale* care pun accentul pe cunoștințe și aptitudini folosite drept criterii pentru evaluarea grefierilor. Obiectivul *formării continue* este de a facilita formarea standardizată de înaltă calitate a grefierilor cu experiență profesională.

Programele de formare care sunt oferite de INJ administrației tribunalelor cuprinde subiecte precum:

- Introducere în funcționarea Tribunalului și Administrația Tribunalului
- Organizarea și funcționarea Administrației Tribunalului
- Gestionarea dosarelor civile
- Gestionarea dosarelor penale
- Gestionarea dosarelor administrative
- Gestionarea dosarelor societăților
- Procesul de somare
- Activitatea în cadrul Biroului de Înregistrări Condamnări
- Protecția informațiilor clasificate
- Secretarii tribunalelor
- Cunoașterea gramaticii și păstrarea dosarelor
- Munca în echipă
- Serviciul cu clienții
- Managementul timpului și stresului

Formările durează două sau trei zile și sunt organizate conform acestor programe de studiu. Pentru fiecare curs există planuri de formare bine elaborate, materiale și scenarii detaliate pentru formatori.

Pe lângă orientarea de bază a programei de studiu, și anume consolidarea pregătirii profesionale a grefierilor, o atenție deosebită este acordată învățării și valorificarea standardelor și regulamentelor etice, inclusiv în ceea ce privește atitudinea de combatere a corupției, grupate în **Regulile de etică profesională** ale administrației tribunalelor.

FORMARE ÎNȚĂLĂ

Pe lângă *formarea continuă a grefierilor*, INJ a dezvoltat și a lansat implementarea unui program pentru **Formarea inițială a grefierilor** în 2006. Ținând cont de caracterul specific al activităților administrației tribunalelor, obiectivul de bază al formării inițiale este de a furniza o orientare generală a grefierilor nou numiți, acoperind în detaliu cerințele și principiile de bază ale sarcinilor lor, grefierii beneficiind astfel de o bază solidă pentru dezvoltare.

Programa de studiu pentru formarea inițială cuprinde subiecte generale și specializate relevante pentru organizarea și funcționarea administrației tribunalelor. Este tipic pentru administrația tribunalelor ca grefierii nou numiți să își înceapă activitatea fără nicio altă instrucțiune specială preliminară și din acest motiv *formarea inițială* vizează furnizarea unei formări preliminare și familiarizarea grefierilor cu actele normative, principiile de organizare, structura și funcțiile de bază ale administrației tribunalelor, precum și adaptarea aptitudinilor și calificării grefierilor la teoria și practica activităților tribunalului. Durata cursurilor de formare inițială este de opt zile, fiind grupate în două module; acestea au loc de două ori pe an.

FORMARE PENTRU ADMINISTRATORII TRIBUNALELOR

Împreună cu modificările legislative care includ funcția de administrator al tribunalului și noul sistem de evaluare și dezvoltare profesională a grefierilor, în 2006 a fost lansată o formare pentru grefierii cu funcții administrative – precum administratorii tribunalelor, secretarii administrativi, șefii de unități. Programa analitică a fost legată de adoptarea unui **Statut al administrației tribunalelor** și a unor atribuții noi pentru grefierii cu funcții administrative.

În conformitate cu recomandările Uniunii Europene pentru îmbunătățirea calității administrației corpurilor sistemului judiciar, acest program a fost și mai mult dezvoltat cu sprijinul Inițiativei de Consolidare Juridică USAID. Programa este adresată grupurilor țintă mixte – președinți (șefii administrativi) ai tribunalelor și administratorii tribunalelor – și vizează dobândirea cunoștințelor sistematice pentru administrația tribunalelor și angajații acesteia, prezentarea metodelor actualizate de management, formarea aptitudinilor de utilizare a instrumentelor care amplifică eficacitatea administrației. Diferitele module acoperă subiecte precum Conducerea și planificarea strategică, managementul resurselor umane, buget și finanțe etc.

SELECȚIA ȘI FORMAREA DE FORMATORI

INJ a format un nucleu de formatori experimentați pentru formarea în administrația tribunalelor, ca de ex. grefieri, magistrați și experți în domenii particulare cu aptitudini profesionale dezvoltate. În același timp, numărul din ce în ce mai mare al cursurilor care sunt organizate de INJ impune recrutarea unor formatori noi și perfecționarea constantă a formatorilor existenți. Din acest motiv INJ organizează de asemenea cursuri specializate de **Formare de Formatori (FF)**. Programa de studiu a FF vizează aprofundarea aptitudinilor profesionale, realizarea de programe analitice, aptitudinile de prezentare și este comună pentru formatorii din administrația tribunalelor și pentru magistrați.

INJ organizează anual o adunare generală a formatorilor din sistemul judiciar. Scopul major al acestei adunări este de a prezenta activitățile Institutului, schimbul de informații și împărtășirea experienței între instructori și discutarea programei de studiu.

PROGRAME ȘI PROIECTE INTERNAȚIONALE

Până în prezent, unul dintre partenerii și donatorii principali a fost USAID cu care INJ a colaborat pentru implementarea diferitelor programe. Programele de studiu pentru administrația tribunalelor au fost realizate cu sprijinul financiar al Inițiativei de Consolidare Juridică USAID în Bulgaria. Până în septembrie 2007, Inițiativa de Consolidare Juridică USAID a facilitat dezvoltarea capacității instituționale a INJ, inclusiv progresul programelor analitice, personalul și funcțiile organizaționale ale Institutului.

INJ lucrează la un proiect comun cu Consiliul Britanic și Ambasada Marii Britanii vizând formările în administrația tribunalelor în domeniul managementului

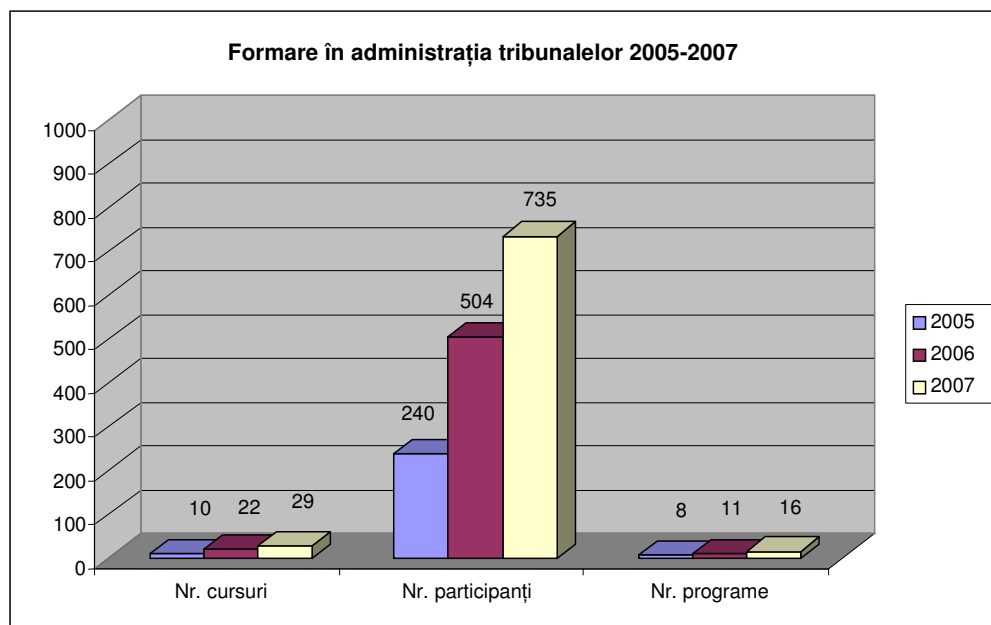
resurselor umane. INJ colaborează în permanență cu Școala Franceză pentru Grefieri (Ecole Nationale des Greffes).

Până în prezent au existat numeroase cursuri de formare în parteneriat cu Ministerul Justiției pentru realizarea proiectului PHARE de twinning **Colaborare judiciară în cauzele civile și penale**, precum și formări relevante pentru înființarea unor tribunale administrative noi împreună cu Proiectul PHARE **Dezvoltarea justiției administrative cu accent pe lupta pentru combaterea corupției** și proiectul de program de dezvoltare al NU privind **Consolidarea unui nou sistem al justiției administrative în Bulgaria**.

DATE ȘI STATISTICI

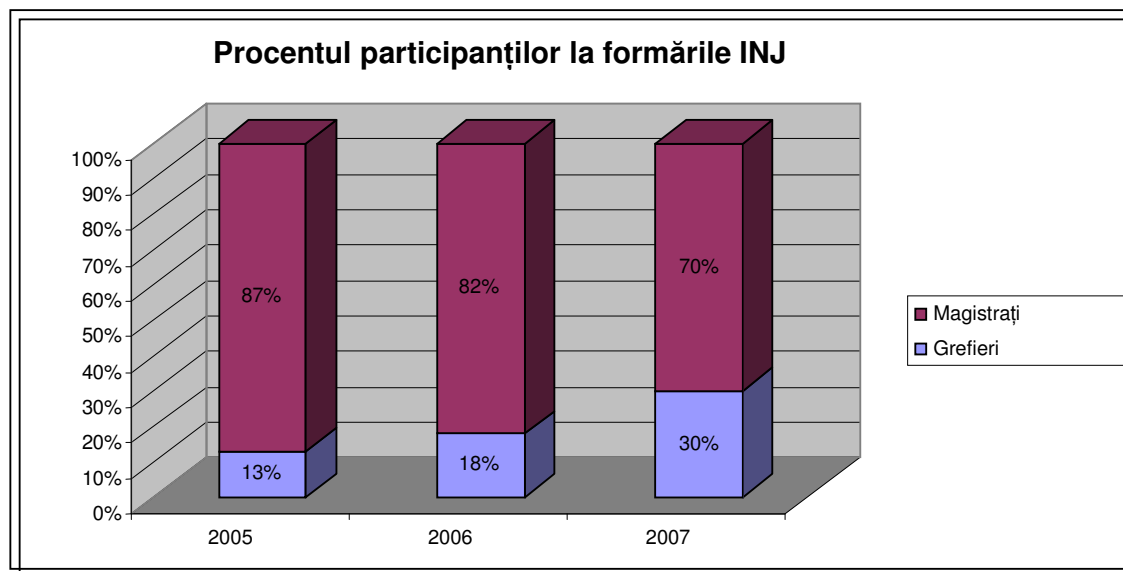
În perioada 2005-2007 care include organizarea de către INJ a formării pentru grefierii din administrația tribunalelor, au fost formați în total 1.258 de grefieri din toate tipurile de tribunale. Au fost organizate 61 de cursuri de formare, cuprinzând 16 programe.

	Numărul cursurilor	Numărul participanților	Numărul programelor
2005	10	240	8
2006	22	504	11
2007	29	735	16

Tendința de creștere a numărului formărilor și grefierilor formați este normală. În anul 2006 s-a înregistrat o creștere de 220% (de 2,2 ori mai mare) a

formărilor organizate și de 210% (de 2,1 ori mai mare) a numărului grefierilor formați față de 2005. În acest an s-a înregistrat o nouă creștere suplimentară de 132% (de 1,3 ori mai mare) pentru cursurile de formare finalizate și de 146% (de 1,5 ori mai mare) pentru numărul grefierilor formați. Procentul formării grefierilor este de asemenea în creștere în comparație cu cel al formărilor magistraților.

PERSPECTIVE PRIVIND FORMAREA ÎN ADMINISTRAȚIA TRIBUNALELOR

În urma consolidării capacității administrative a departamentului de **Formare în Administrația Tribunalului, INJ** va răspunde într-o mai mare măsură nevoilor de formare în administrație. Creșterea numărului de formări organizate axate pe subiecte diferite și adecvate, dezvoltarea de programe noi, progresul formatorilor, îmbunătățirea logisticii, precum și descentralizarea formărilor pentru a fi mai adecvate clienților sunt etape fundamentale în atingerea obiectivului respectiv.

Până în prezent, Institutul Național de Justiție organizează cursuri de formare numai pentru grefierii din tribunale. Datorită reformelor sistemului judiciar, este necesară extinderea formării specializate și la personalul administrativ al Procuraturilor și birourilor de cercetări. Din acest motiv, cercetarea orientată a nevoilor de formare pentru aceste grupuri țintă este iminentă.

Elaborarea unor programe noi de studiu pentru formarea în administrația tribunalelor, inclusiv în parchete și birourile de cercetări.

În timp, INJ își adaptează programele deja dezvoltate la modificările survenite și realizează programe noi. Subiectele incluse în programele noi sunt stabilite printr-o urmărire constantă a amendamentelor legislative relevante pentru activitățile

administrației tribunalelor. De asemenea, sunt conforme principiilor fundamentale ale fiecărui program de formare, precum consolidarea calificării grefierilor și standardizarea practicilor de lucru în toate tribunalelor.

Programele noi sunt elaborate de grupurile de lucru formate de magistrați și grefieri cu o experiență vastă în domeniul sistemului judiciar, conform standardelor INJ.

Implementarea unui mecanism stabil pentru monitorizarea și evaluarea continuă a activităților aferente formării în administrația tribunalelor.

Pentru finalizarea cu succes a unui ciclu de formare, este important să se furnizeze mecanisme pentru evaluarea diferitelor aspecte ale procesului de formare și în special pentru evaluarea utilității participantului individual, precum și a sistemului judiciar în întregime.

În vederea unei analize constante și a evaluării procesului de formare, INJ a elaborat un mecanism de evaluare continuă a cursurilor de formare, care reflectă măsura în care cunoștințele și abilitățile dobândite în cursul formării sunt puse în practică. De asemenea, oferă managerilor și superiorilor ierarhici ai participanților oportunitatea de a evalua beneficiile pe termen lung, cum ar fi, în special, să stabilească dacă lucrurile învățate în cadrul cursului de formare sunt materializate în beneficii reale pentru tribunale.

Dezvoltarea unei rețele de grefieri corespondenți în corpurile judiciare locale

Comunicarea cu corpurile judiciare cu privire la formarea în administrația tribunalelor se va realiza mult mai ușor prin desemnarea unor grefieri corespondenți care există deja în cadrul anumitor tribunale. Rolul acestor coordonatori locali va fi de a armoniza, împreună cu administrația tribunalelor, programele de formare pentru grefieri și de a acționa în calitate de persoană de contact pentru INJ. În această misiune, INJ se bazează pe buna sa colaborare cu Asociația Națională a Grefierilor.

Dezvoltarea unui model pentru formarea descentralizată răspândit în instanțele de apel

Ținând cont de creșterea grupurilor țintă și numărul din ce în ce mai mare al programelor de formare, precum și de distribuția inegală a grefierilor în instituțiile juridice, care adesea îi împiedică să participe la formările organizate, INJ caută soluții pentru organizarea de formare la nivel regional și local.

Dezvoltarea unui model pentru formare descentralizată a grefierilor va amplifica consolidarea instituțională a INJ pentru promovarea unui program solid de formare regională. În acest mod, posibilitățile de împărtășire a experienței și standardizare a practicilor administrației în toate tribunalele sunt din ce în ce mai multe.

Angajarea unor grefieri cu o calificare superioară este esențială pentru avansarea în domeniul profesional și al carierelor. Conform Legii privind sistemul judiciar, participarea grefierilor la cursurile de formare ale Institutului Național de Justiție este luată în considerare în vederea promovării. Astfel, formarea grefierilor este definită drept un factor cheie pentru creșterea capacității administrative a corpurilor sistemului judiciar și dezvoltarea unui sistem judiciar transparent, eficace și eficient.